

Komentari Hrvatskog Telekoma d.d. na prijedlog Pravilnika o plaćanju naknada za obavljane poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije

Zagreb, 30. studenog 2012. godine

Slijedom javne rasprave o prijedlogu Pravilnika o plaćanju naknada za obavljane poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: Prijedlog Pravilnika), koju je Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: HAKOM) otvorila 14. studenog 2012. godine, Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT) ovim putem podnosi svoje komentare na Prijedlog Pravilnika.

Iznos naknade za javnu pokretnu mrežu (članak 15. Prijedloga Pravilnika)

Pozdravljamo predloženo smanjivanje iznosa godišnje naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu sa 180.000,00 kuna po dodijeljenom MHz na 144.000,00 kuna po dodijeljenom MHz.

Međutim, mišljenja smo kako postoji prostor i za dodatno smanjivanje iznosa godišnje naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu. Naime, pregledom godišnjih izvješća o radu HAKOM-a za 2010. i 2011. godinu, financijskih planova HAKOM-a za 2010., 2011., 2012. i 2013. godinu, prethodno važećih Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a, te ukupno dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu u 2009., 2010., 2011. i 2012. godini dolazi se do sljedećih podataka:

Godina	Ukupni planirani spektar za javne pokretne mreže za pojedinu godinu ¹ (MHz)	Godišnja naknada (kn)	Ukupni godišnji iznos naknade za javne pokretne mreže (kn)	Planirani ukupni prihodi od RF spektra (kn)	Ostvarenje prihoda od RF spektra (kn)
2010.	213,4 ²	241.809,00	51.602.040,60	45.184.404,56	61.122.963,00 ³
2011.	213,4	200.000,00	42.680.000,00	47.021.012,00	62.209.619,00
2012.	246,6 ⁴	180.000,00	44.388.000,00	41.485.500,00	-
2013.	296,6 ⁵	144.000,00	42.710.400,00	44.243.032,00	-

¹ Uključuje ukupnu količinu dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra prije izrade Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a za pojedinu godinu (dakle, nisu uzete u obzir dodjele spektra tijekom godine koje HAKOM nije mogao sa sigurnošću planirati ili dodjele nakon što je prijedlog Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a za pojedinu godinu već bio izrađen)

² 900 MHz – 2x33,8 MHz, 1800 MHz – 2x20,4 MHz, 1900 MHz – 1x15 MHz, 2100 MHz – 2x45 MHz

³ Prihodi 2010. godine i prihodi budućih razdoblja (fakturirano u 2010., prihod 2011. godine)

⁴ 900 MHz – 2x33,8 MHz, 1800 MHz – 2x37 MHz, 1900 MHz – 1x15 MHz, 2100 MHz – 2x45 MHz

⁵ 800 MHz – 2x20 MHz, 900 MHz – 2x33,8 MHz, 1800 MHz – 2x42 MHz, 1900 MHz – 1x15 MHz, 2100 MHz – 2x45 MHz

Na temelju financijskog plana HAKOM-a za 2013. godinu i predloženog iznosa naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne pokretne mreže za 2013. godinu proizlazi kako se od svih ostalih naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra koji se ne koristi za javne pokretne mreže planira u 2013. godini prikupiti samo 1,5 milijuna kuna. Odnosno, korisnici radiofrekvencijskog spektra koji se koristi za pokretne mreže bi pokrivali 96,5% planiranih troškova HAKOM-a u upravljanju cjelokupnim radiofrekvencijskim spektrom.

Usporede li se podaci o ukupnom ostvarenom prihodu od svih naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2010. i 2011. godini (za koje su jedino raspoloživi podaci) i ukupnog izračunatog godišnjeg prihoda koji je HAKOM mogao prikupiti tijekom 2010. i 2011. godine isključivo od naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu, može se doći do zaključka kako su godišnji prihodi od ostalih naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra koji se ne koristi za javne pokretne mreže ipak značajno veći od 1,5 milijuna kuna:

Godina	Ostvarenje prihoda od RF spektra (kn)	Ukupni godišnji iznos naknade za javne pokretne mreže (kn)	Razlika (kn)
2010.	61.122.963,00	51.602.040,60	9.520.922,40
2011.	62.209.619,00	51.320.000,00 ⁶	10.889.619,00

Uz pretpostavku da je prihod od naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra koji se ne koristi za javne pokretne mreže i dalje zadržan na razini od oko 10 milijuna kuna, zaključujemo kako bi na temelju planiranog ukupnog godišnjeg prihoda od uporabe radiofrekvencijskog spektra (44,2 milijuna kuna), od naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne pokretne mreže bilo dovoljno ostvariti prihode od 34,2 milijuna kuna, a što je ostvarivo uz iznos godišnje naknade za javnu pokretnu mrežu od **116.000,00 kuna po dodijeljenom MHz**.

Stoga pozivamo HAKOM da, uz već predloženo, razmotri i dodatno smanjivanje iznosa naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne pokretne mreže, s obzirom da bi svrha navedenih naknada trebala biti isključivo podmirivanje troškova HAKOM-a nastalih u upravljanju radiofrekvencijskim spektrom⁷ (i to na način da naknada za uporabu pojedinog radiofrekvencijskog spektra pokriva troškove HAKOM-a vezano uz upravljanje tim radiofrekvencijskim spektrom, a ne da se sa jednom naknadom pokrivaju svi troškovi HAKOM-a), odnosno da se ciljano ne prikuplja viška sredstava.

Naknada za obavljanje radijskih mjerenja u elektroničkoj komunikacijskoj mreži (članak 23. Prijedloga Pravilnika)

Člankom 23. Prijedloga Pravilnika predlaže se uvođenje naknade za obavljanje radijskih mjerenja u elektroničkoj komunikacijskoj mreži. Međutim, iz predložene odredbe nije moguće zaključiti na koja se sve radijska mjerenja elektroničke komunikacijske mreže misli, da li se radi o mjerenjima koja bi HAKOM provodio na zahtjev operatora te elektroničke komunikacijske mreže, nekog drugog operatora, korisnika ili po službenoj dužnosti, niti tko bi bio obveznik plaćanja takve naknade (operator elektroničke komunikacijske mreže, podnositelj zahtjeva, netko treći).

⁶ Ukoliko se uzme u obzir da je tijekom 2011. godine dodijeljen i dodatni spektar koji nije uključen pri planiranju ukupnih godišnjih prihoda za 2011. godinu: 1800 MHz – 2x21,6 MHz, temeljem navedenog u Godišnjem izvješće o radu HAKOM-a za 2011. godinu

⁷ Članak 84. stavak 1. točka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama

U okviru pokrenute javne rasprave nije objavljeno niti pripadajuće obrazloženje predložene odredbe, koja je nova u odnosu na važeći Pravilnik o plaćanju naknada za obavljane poslova HAKOM-a.

Stoga želimo skrenuti pozornost da sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama (dalje: ZEK) operatori plaćaju naknadu za uporabu radiofrekvencijskog spektra, a u svrhe podmirivanja troškova HAKOM-a nastalih u upravljanju radiofrekvencijskim spektrom (članak 84. stavak 1. točka 1.). Isto tako, sukladno ZEK-u (članak 16. stavak 2. točka 3.), operator plaća pored naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra i tzv. naknadu za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, pri čemu je obavljanje radijskih mjerenja izrijekom navedeno kao jedan od poslova HAKOM-a (članak 12. stavak 1. točka 16.).

Slijedom navedenog smatramo kako operatori elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga kroz naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra i naknadu za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u području elektroničkih komunikacija već podmiruju moguće troškove HAKOM-a vezano uz obavljanja radijskih mjerenja koja bi mogla biti povezana uz elektroničku komunikacijsku mrežu tih operatora.

Nadalje, u članku 47. stavku 6. Pravilnika o uvjetima dodjele i uporabe radiofrekvencijskog spektra (dalje: Pravilnik) određeno je kako troškove obavljanja mjerenja i ispitivanja smetnja, koje stvara druga komunikacijska oprema izvan vlastite mreže nositelja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, snosi HAKOM.

Pri tome Pravilnik (članak 47. stavak 7.) kao iznimku predviđa da troškove obavljanja mjerenja i ispitivanja smetnja koje stvara oprema iz vlastite mreže nositelja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra snosi taj operator isključivo ukoliko je taj operator ujedno i podnositelj zahtjeva HAKOM-u za mjerenje i ispitivanje u svrhu utvrđivanja uzroka smetnje.

Ukoliko je dakle namjera članka 23. Prijedloga Pravilnika bila uvođenje nove naknade koju bi za radijska mjerenja vezana uz dodijeljeni radiofrekvencijski spektar bili obvezni plaćati nositelji dozvola za uporabu tog radiofrekvencijskog spektra, smatramo kako ista nije u skladu sa ZEK-om, odnosno Pravilnikom, te u tom slučaju **predlažemo brisanje članka 23. Prijedloga Pravilnika.**

Ukoliko je pak namjera HAKOM-a bila definiranje naknade za neka druga radijska mjerenja, smatramo kako je zbog pravne i poslovne sigurnosti potrebno definirati za koju vrstu radijskih mjerenja bi se navedena naknada primjenjivala i tko bi bili obveznici plaćanja takve naknade.

Ukoliko bi se ipak zadržala odredba vezano uz naknade za obavljanje radijskih mjerenja smatramo kako bi i iznosi tako definiranih naknada trebali biti navedeni u Prijedlogu Pravilnika, a ne u zasebnom cjeniku, odnosno da bi se i na donošenje i izmjene tih naknada trebao primjenjivati isti postupak kao i za sve ostale naknade koje se primjenjuju temeljem Prijedloga Pravilnika.

Naknada za prenesene brojeve

U okviru javne rasprave o prijedlogu Pravilnika o prenosivosti broja (13. lipanj - 23. srpanj 2012. godine) HT je predložio sljedeću odredbu:

„Primatelj broja će na temelju računa koje izdaje Agencija plaćati godišnju naknadu za svaki broj koji je prenesen u njegovu elektroničku komunikacijsku mrežu, dok će se operatoru kojem je primarno dodijeljen blok brojeva iz kojeg su preneseni brojevi godišnja naknada umanjiti za svaki broj koji je prenesen iz njegove elektroničke komunikacijske mreže.“

Navedeni prijedlog je HAKOM odbio uz sljedeće obrazloženje:

„Pravilnikom o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije i Pravilnikom o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra određena je naknada za korištenje brojeva. Vođenje evidencije o obvezi plaćanja kada je broj prenesen u drugu mrežu tehnički je kompleksno i nije u skladu s navedenim pravilnicima kojim je određeno da HAKOM-u i u državni proračun operator plaća za primarno dodijeljenu numeraciju.“

Slijedom navedenog odgovora HAKOM-a, a kako bi se uklonila prva prepreka za prihvaćanje našeg prijedloga iznesenog tijekom javne rasprave o Prijedlogu pravilnika o prenosivosti broja, predlažemo da se iskoristi donošenje Prijedloga Pravilnika kako bi se u njemu već sada predvidjela mogućnost posebnog načina obračuna naknade za uporabu brojeva koji su preneseni iz jedne mreže u drugu, uz napomenu da bi primjena takvog postupka obračuna započela kada se stvore tehnički uvjeti sa strane HAKOM-a.

Sukladno tome predlažemo dodavanje novog stavka 5.a u članku 3:

„Za uporabu prenesenih brojeva HAKOM izdaje račun operatoru za svaki broj koji je prenesen u njegovu elektroničku komunikacijsku mrežu. Naplata godišnje naknade za korištenje broja vrši se prema stanju u centralnoj administrativnoj bazi prenesenih brojeva i to za godinu unazad razmjerno broju dana korištenja broja u vlastitoj mreži.“

Nadalje, predlažemo dodavanje članka 33. na način da glasi:

„Iznimno od roka navedenog u članku 32. ovog Pravilnika HAKOM će započeti sa izdavanjem računa temeljem članaka 3. stavka 5.a ovog Pravilnika nakon što se stvore odgovarajući tehnički uvjeti za takvo izdavanje računa.“

Također, još jednom želimo skrenuti pozornost kako je operator kojem je primarno dodijeljen pojedini blok brojeva u nepovoljnijem položaju od operatora primatelja broja iz razloga što operator primatelj broja plaća iznose naknada samo za one brojeve koji se zaista i koriste, dok operator davatelj broja kojem je primarno dodijeljen blok brojeva iz kojeg je prenesen broj ima obvezu plaćanja cijelog bloka brojeva neovisno o tome da li se brojevi u tom bloku koriste ili ne. Na taj način moguća je situacija da operator u pojedinom bloku brojeva koji mu je primarno dodijeljen koristi samo mali broj brojeva ili čak ne koristi niti jedan broj, a da se ostali brojevi koriste u drugim mrežama primatelja brojeva. U tom slučaju operator kojem je primarno dodijeljen blok brojeva nije u mogućnosti prenijeti takav blok brojeva drugom operatoru, niti ga vratiti HAKOM-u, a istovremeno mora snositi trošak takvog bloka brojeva. Stoga smatramo kako je potrebno naći rješenje kako bi se omogućilo da trošak takvog bloka brojeva operatori razmjerno podijele.

Slijedom toga predlažemo dodavanje i sljedeće odredbe u Prijedlog Pravilnika:

„Za blokove brojeva kod kojih nije moguća pojedinačna primarna dodjela, a iskorištenje primarno dodijeljenog bloka brojeva je manje od 50%, naknada se naplaćuje na način da se cijeli iznos naknade za blok proporcionalno raspodjeljuje na operatore kod kojih se nalaze aktivni brojevi iz toga bloka.“